

Na Veivuke ni iSau ena gauna ni COVID-19 Okosita 2021

Na itukutuku oqo e idusidusi walega. Na itukutuku ni Veivuke ni iSau e tabaki tiko ena website ni tabana ni Cakacaka kei na iSau e sa tiko kece kina na itukutuku me baleti ira e ra rawa ni taura, na nodra itavi kei na vei itukutuku tale e so.

- Na veisaumi ni veivuke ena vuku ni COVID-19 ena Okosita 2021 e kena inaki me tokoni ira na iTaukei ni cakacaka e Niusiladi taucoko me rawa ni ra saumi ira tikoga na nodra tamata cakacaka ena vei bisinisi ena tomani tiko ga na veisau ena iVakatagedegede ni Qaqarauni 3 kei na 4 vata kei na iVakarau ni Qaqarauni ni veitauvi ni COVID-19 me tekivu mai na ika 17 ni Okosita 2021.
- Esa saumi oti veivuke ni sau ni tamata cakacaka ena Okosita ni 2021 ka saumi vakadua ena veiyarua na macawa me rauta ni \$600 dua na macawa dua na tamata cakacaka kei na \$359 dua na macawa vei ira na cakacaka ga vagauna.
- Me yacova mai oqo e sa vitu oti na veisaumi ni Veivuke ni iSau.
- Ena okati na vei kerekere taucoko me ra kerekere vou ka dodonu me ra qarauna na veibisinisi ni ra sa vakamuraia na veika kece e gadrevi ena vei kerekere yadua.
- Kevaka ko a kerekere oti ena veivuke ni veisaumi ni cakacaka ena rawa mo kerekere tale e na veivuke ni veisaumi #8 ni oti e rua na macawa mai na nomu kerekere. Kena ibalebale kevaka ko a kerekere e na Lotulevu, 25 ni Noveba, ena rawa mo kerea tale na veivuke #8 ena Lotulevu, 9 ni Tiseba. Ena sega ni vakatarai e dua na kerekere totolo. E dodonu mo waraka mo qai kerekere tale ena mua ni ikarua ni macawa.
- E rawa ni ko kerea na veivuke ni sau ni tamata cakacaka #8 ena Vakaraubuka na ika 26 ni Noveba dina ni ko a sega ni kerea na veivuke ni sau ni tamata taumada ia mo vakamuraia taucoko na veika e gadrevi.
- E rawa ni caka na kerekere ena website ni Tabana ni Cakacaka kei na Veisaumi, www.workandincome.govt.nz/wagesubsidy
- **Ena rawa ni cakacakataki vakatotolo na kerekere kevaka e veidonui na itukutuku taucoko e soli yani kei na itukutuku e tiko e na tabana ni vakacavacava ni Matanitu** (me vaka na naba ni ivakacavacava, yacamu, yaca ni baqe, yaca kei na itukutuku ni tamata cakacaka kei na naba ni vakacavacava).
- E dodonu mo vakadeitaka ena kerekere ni ko sa kerea tiko na veisaumi dodonu. Eso na bisinisi e ra rawa ni kerea na veivuke ni gade mai na cakacaka ena dua na gauna lekaleka se veisaumi ni sega ni cakacaka ena dua na gauna lekaleka ia e dodonu me rawa ni ra kerea na veivuke ni sau ni tamata cakacaka me baleta na

COVID-19 ni Okosita 2021. (E ra rawa walega ni taura na vei bisinisi e dua vei iratou na tolu na veivuke ni sau ni COVID-19 ena dua na gauna vua e dua na tamata cakacaka.)

Veika e gadrevi me vakadonui kina

- Sa ka bibi sara mo wilika kece vakavinaka na itukutuku, oka kina na nomu sa vakadonuya ka qarauna matua mo na vakamuraia.
- Na vakadikevi ni lavo e lailai mai na 40 na pasede. Kena ibalebale koya:
  - Na nomu bisinisi me kila (se vakasamataka) ni na lutusobu na ilavo e rawata ena 40 na pasede ke lailai sara ena loma ni 14 na siga ena maliwa ni ika 23 ni Noveba ki na 6 ni Tiseba, ni vakatauvatani kei na nodra ilavo ena loma ni 14 na siga ena loma ni ono na macawa ni bera ni toso cake na ivakatagedegede ni qaqauni.
  - Ko ira na bisinisi e vaka draki na ilavo e ra rawata e rawa ni vakatauvatani na ilavo e rawata kei na kena era rawata ena loma ni gauna vata koya ena 2020 se 2019, kevaka era vakaraitaka ni dredre mera yacova na ivakatagedegede ni vakatauvatani ni veika e rawati vakabisini ena loma ni gauna e lavaki baleta na ituvaki ni nodra bisinisi.
- Na cakacakataki na lutu ni lavo e rawata na nomu bisinisi ena vakatau kevaka e tiko taucoko se vagauna ga ena vanua e kovuti e na ivakatagedegede ni Tataqomaki 3 ni COVID-19. Raica e so tale na kena itukutuku ena kena vakadeitaki na dina ni tukutuku.

Ni sa oti na veisaumi

- E dodonu me na sauma lesu na bisinisi na ilavo ni veivuke kevaka e mani sega ni lutu sobu na ilavo e rawa.
- Ena gadreva na nomu bisinisi me vakarautaka ka maroroya na ivakadinadina me tokona na nodra itukutuku (ia e sega ni gadrevi me ra vakaraitaka ena nomu kerekere).
- Ena vakacavara na MSD na kena vakadidike ka me rawa kina na cakacaka vakadodonu ka savasava. E sa kena ibalebale oqo ni na kerei e dua na ivakaraitaki nei koya e kerekere me ivakadinadina ni a lutusobu na ilavo e rawa.